

ગુરવાણી ::::૧

જ્યુ જ સાહિબ

::::: પ્રથમ શિખ ગુરુ શ્રી ગુરૂ નાનક દેવ જ જ
ગુરમુખી ભાશા રચિત બાણી

શિખ ગુજરાતી લિખાંતરણ
એક તુચ્છ સેવક--- સુરિંદરજીત સિંહ ભંબરા
ઈ-મેલ :-- sjsingh2000@yahoo.com

જ્યુ જ સાહિબ

**૧૮ ૧અંકાર સતિ નામુ કરતા પુરખુ નિરભા
નિરવૈર અકાલ મૂરતિ અજૂની સૈંત ગુર પ્રસાદિ॥
॥ જ્યુ॥**

આદિ સચુ જુગાદિ સચુા હૈ ભી સચુ નાનક હોસી ભી સચુા॥

સોચે સોચિ ન હોવઈ જે સોચી લખ વારા ચુપૈ ચુપ ન હોવઈ જે લાઈ રહા લિવ તારા ભુભિઅા ભુખ ન ઉતરી જે બંના પુરીઅા ભારા સહસ સિઆણપા લખ હોછિ ત ઈક ન ચલૈ નાલિ॥ કિવ સચિઅારા હોઈએ કિવ કૂડે તુટૈ પાલિ॥ હુકમિ રજાઈ ચલણા નાનક લિભિઅા નાલિ ॥૧॥

હુકમી હોવનિ આકાર હુકમુ ન કહિઅા જઈ॥ હુકમી હોવનિ જુઅ હુકમિ મિલે વડિઅાઈ॥ હુકમી ઉતમુ નીચુ હુકમિ લિભિ દુખુ સુખુ પાઈઅહિ॥ ઈકના હુકમી બખસીસ ઈકિ હુકમી સદા ભવાઈઅહિ॥ હુકમૈ અંદરિ સભુ કો બાહરિ હુકમ ન કોઈ॥ નાનક હુકમૈ જે બુઝૈ ત હઉમૈ કહૈ ન કોઈ ॥૨॥

ગાવૈ કો તાણ હોવૈ કિસે તાણુા॥ ગાવૈ કો દાતિ જાણૈ નીસાણુા॥ ગાવૈ કો ગુણ વડિઅાઈઅા ચારા॥ ગાવૈ કો વિદિઅા વિખમુ વીચારા॥ ગાવૈ કો સાબિ કરે તનુ ખેછા॥ ગાવૈ કો જુઅ લે ફિરિ દેહા॥ ગાવૈ કો જાપૈ દિસે દૂચિ॥ ગાવૈ કો વખૈ હાદરા હૂદચિ॥ કથના કથી ન આવૈ તોટિ॥ કથિ કથિ કથી કોટી કોટિ કોટિ॥ દેદા દે લેદે થકી પાહિ॥ જુગા જુગાંતરિ ખાહી ખાહિ॥ હુકમી હુકમુ ચલાએ રાહુ॥ નાનક વિગસૈ વેપરવાહુ ॥૩॥

સાચા સાહિબુ સાચિ નાઈ ભાખિઅા ભાઉ અપારા॥ આખહિ મંગહિ દેહિ દેહિ દાતિ કરે દાતારા॥ ફરિ કિ અગૈ રખીએ જિતુ દિસૈ દરબારા॥ મુહૈ કિ બોલાણ બોલીએ જિતુ સુણિ ધરે પિઅારા॥ અંભિત વેલા સચુ નાઉ વડિઅાઈ વીચારા॥ કરમી આવૈ કપડા નદરી મોખુ દુઅારા॥ નાનક એવૈ જાણીએ સભુ આપે સવિઅાર ॥૪॥

થાપિઅા ન જઈ કીતા ન હોઈ॥ આપે આપિ નિરંજનુ સોઈ॥ જિનિ સેવિઅા તિનિ પાઈઅા માનુ॥ નાનક ગાવીએ ગુણી નિધાનુ॥ ગાવીએ સુણીએ મનિ રખીએ ભાઉ॥ દુખુ પરહરી સુખુ ઘર્યે લે જઈ॥ ગુરમુખિ નાં ગુરમુખિ વેં ગુરમુખિ રહિઅા સમાઈ॥ ગુરુ ઈસલ ગુરુ ગૌરખુ બરમા ગુરુ પારબતી માઈ॥ જે હઉ જાણા આખા નાહી કહણા કથનુ ન જઈ ॥ ગુરા ઈક દેહિ બુઝાઈ॥ સભના જાણા કા ઈકુ દાતા સો મૈ વિસરિ ન જઈ ॥૫॥

તીરથિ નાવા જે તિસુ ભાવા વિષુ ભાણો કિ નાઈ કરી॥ જેતી સિરઠિ ઉપાઈ વેખા વિષુ કરમા કિ મિલે લઈ॥ મતિ વિથિ રતન જવાહર માણિક જે ઈક ગુર કી સિખ સુણી॥ ગુરા ઈક દેહિ બુઝાઈ॥ સભના જાણા કા ઈકુ દાતા સો મૈ વિસરિ ન જઈ ॥૬॥

જે જુગ થારે આરજા હોર દસ્યુણી હોઈ॥ નવા બંડા વિચ જાણીએ નાલિ ચલૈ સભુ કોઈ॥ ચંગા નાઉ રખાઈ કે જસુ કીરતિ જગિ લેઈ॥ જે તિસુ નદરિ ન આવઈ ત વાત ન પુછૈ કે॥ કીટા અંદરિ કીટુ કરિ દોસી દોસુ ધરે॥ નાનક નિરગુણા ગુણુ કરે ગુણવંતિઅા ગુણુ દે॥ તેણ કોઈ ન સુઝાઈ જે તિસુ ગુણુ કોઈ કરે ॥૭॥

સુણિએ સિધ પીર સુરિ નાથા॥ સુણિએ ધરતિ ધવલ આકાસા॥ સુણિએ દીપ લોઅ પાતાલા॥ સુણિએ પોહિ ન સકૈ કાલુ॥ નાનક ભગતા સદા વિગાસુ॥ સુણિએ દૂખ પાપ કા નાસુ ॥૮॥

સુણિએ ઈસલ બરમા ઈંદુ॥ સુણિએ મુખિ સાલાહણ મંદુ॥ સુણિએ જોગ જુગતિ તનિ ભેદ॥ સુણિએ સાસત સિમ્રિતિ વેદ॥ નાનક ભગતા સદા વિગાસુ॥ સુણિએ દૂખ પાપ કા નાસુ ॥૯॥

સુણિએ સતુ સંતોખુ તિઅાનુ॥ સુણિએ અઠસઠિ કા ઈસનાનુ॥ સુણિએ પડિ પડિ પાવહિ માનુ॥ સુણિએ લાગે સહજિ ધિઅાનુ॥ નાનક ભગતા સદા વિગાસુ॥ સુણિએ દૂખ પાપ કા નાસુ ॥૧૦॥

સુણિએ સરા ગુણા કે ગાહા॥ સુણિએ સેબ પીર પાતિસાહા॥ સુણિએ અંધે પાવહિ રાહુ॥ સુણિએ હાથ હોવૈ અસગાહુ॥ નાનક ભગતા સદા વિગાસુ॥ સુણિએ દૂખ પાપ કા નાસુ ॥૧૧॥

મંને કી ગતિ કહી ન જઈ॥ જે કો કહૈ પિછૈ પછુતાઈ॥ કાગદિ કલમ ન લિખણહારા॥ મંને કા બહિ કરનિ વીચાર ॥ ઔસા નામુ નિરંજનુ હોઈ॥ જે કો મંનિ જાણૈ મનિ કોઈ ॥૧૨॥

મંનૈ સુરતિ હોવૈ મનિ બુધિ॥ મંનૈ સગલ ભવણ કી સુધિ॥ મંનૈ મુહિ ચોટા ના ખાઈ॥ મંનૈ જમ કૈ

સાચિન જ જઈ॥ ઔસા નામુ નિરંજનુ હોઈ॥ જે કો મનિ જાણૈ મનિ કોઈ ॥૧૩॥

મનૈ મારગી ઠાક ન પાઈ॥ મનૈ પતિ સિઉ પરગટુ જઈ॥ મનૈ મગુ ન થલૈ પંથુ॥ મનૈ ધરમ સેતી સનબંધુ॥ ઔસા નામુ નિરંજનુ હોઈ॥ જે કો મનિ જાણૈ મનિ કોઈ ॥૧૪॥

મનૈ પાવહિ મૌખુ દુઆલામનૈ પરવારે સાધાલા॥ મનૈ તરૈ તારે ગુલ સિખ॥ મનૈ નાનક ભવહિ ન બિખ॥ ઔસા નામુ નિરંજનુ હોઈ॥ જે કો મનિ જાણૈ મનિ કોઈ ॥૧૫॥

પંચ પરવાણ પંચ પરધાનુ॥ પંચે પાવહિ દરગહિ માનુ॥ પંચે સોહહિ દરે રાજનુ॥ પંચા કા ગુણ અદ્દુ ધિઅનુ॥ જે કો કહૈ કરૈ વીચાલા॥ કરતે કે કરણે નાહી સુમાલા॥ ધૌલુ ધરમુ દઈએ કા પૂતુ॥ સંતોષુ થાપિ રખિએ જિનિ સૂતિ॥ જે કો બુઝે હોવે સચિઅલા॥ ધવલૈ ઉપરિ કેતા ભાલા॥ ધરતી હોળ પરૈ હોળ હોળ ॥ તિસ તે ભાલ તલૈ કવણ જોલા॥ જુઅ જતિ રંગા કે નાવા॥ સભના લિખિએ વુડી કલામા॥ એહુ લેખા લિખિ જાણૈ કોઈ॥ લેખા લિખિએ કેતા હોઈ॥ કેતા તાણ સુઆલિકુ ઝ્પુ॥ કેતી દાતિ જાણૈ કૌણ ઝ્પુ॥ કીતા પસાઉ એકો કવાઉ॥ તિસ તે હોઅ લખ દરીઆઉ॥ કુદરતિ કવણ કહા વીચાલા॥ વારિએ ન જવા એક વારા॥ જે તુધુ ભાવે સાઈ ભલી કારા॥ તૂ સદા સલામતિ નિરંકાર ॥૧૬॥

અસંખ જ્ય અસંખ ભાઉ॥ અસંખ પૂજા અસંખ તપ તાઉ॥ અસંખ ગરંથ મુખિ વેદ પાઠ॥ અસંખ જોગી મનિ રહહિ ઉદાસા॥ અસંખ ભગત ગુણ જિઅન વીચારા॥ અસંખ સતી અસંખ દાતારા॥ અસંખ સૂર મુહ ભખ સારા॥ અસંખ મોનિ લિવ લાઈ તારા॥ કુદરતિ કવણ કહા વીચાલા॥ વારિએ ન જવા એક વારા॥ જે તુધુ ભાવે સાઈ ભલી કારા॥ તૂ સદા સલામતિ નિરંકાર ॥૧૭॥

અસંખ મૂરખ અંધ ઘોરા॥ અસંખ ચોર હરામખોરા॥ અસંખ અમર કરિ જહિ જોરા॥ અસંખ ગલવઢ હતિએ કમાહિ॥ અસંખ પાપી પાપુ કરિ જહિ॥ અસંખ કુડિઅાર કુડે ફિરાહિ॥ અસંખ મલેછ મલુ ભખિ ખાહિ॥ અસંખ નિંદક સિરિ કરહિ ભાલા॥ નાનકુ નીચુ કહૈ વીચાલા॥ વારિએ ન જવા એક વારા॥ જે તુધુ ભાવે સાઈ ભલી કારા॥ તૂ સદા સલામતિ નિરંકાર ॥૧૮॥

અસંખ નાવ અસંખ થાવા॥ અગંમ અગંમ અસંખ લોઅ॥ અસંખ કહહિ સિરિ ભાલ હોઈ॥ અખરી નામુ અખરી સાલાહા॥ અખરી જિઅન ગીત ગુણ ગાહા॥ અખરી લિખણ બોલણ બાણિ॥ અખરા સિરિ સંજોગુ વખાણિ॥ જિનિ એહિ લિખે તિસુ સિરિ નાહિ॥ જિવ કુરમાએ તિવ તિવ પાહિ॥ જેતા કીતા તેતા નાઉ॥ વિલ્લ નાવે નાહી કો થાઉ॥ કુદરતિ કવણ કહા વીચાલા॥ વારિએ ન જવા એક વારા॥ જે તુધુ ભાવે સાઈ ભલી કારા॥ તૂ સદા સલામતિ નિરંકાર ॥૧૯॥

ભરીએ હથુ પૈલ તનુ દેહા॥ પાણી ઘોતૈ ઉતરસુ ખેહા॥ મૂત પલીતી કપકુ હોઈ॥ દે સાબૂણુ લઈએ ઓહુ ઘોઈ॥ ભરીએ મતિ પાપા કે સંગિ॥ ઓહુ ઘોપે નાવે કે રંગિ॥ પુની પાપી આખણ નાહિ॥ કરિ કરિ કરણા લિખિ લૈ જાહુ॥ આપે બીજિ આપે હી ખાહુ॥ નાનક હુકમી આવહુ જહુ ॥૨૦॥

તીરથુ તપુ દઈએ દતુ દાનુ॥ જે કો પાવે તિલ કા માનુ॥ સુણિએ મનિ કીતા ભાઉ॥ અંતરગતિ તીરથિ મલિ નાઉ॥ સભિ ગુણ તરે મૈ નાહી કોઈ॥ વિલ્લ ગુણ કીતે ભગતિ ન હોઈ॥ સુઅસતિ આધિ બાણી બરમાઉ॥ સતિ સુહાણ સદા મનિ ચાઉ॥ કવણ સુ વેલા વખતુ કવણ કવણ થિતિ કવણ વાલા॥ કવણિ સિ રતી માહુ કવણ જિતુ હોઆ આકાલા॥ વેલ ન પાઈએ પંડતી જિ હોવે લેખુ પુરાણ॥ વખતુ ન પાઈએ કાદીઆ જિ લિખનિ લેખુ કુરાણ॥ થિતિ વાળ ના જોગી જાણૈ જતિ માહુ ના કોઈ॥ જ કરતા સિરઠી કઉ સાજે આપે જાણૈ સોઈ॥ કિવ કરિ આખા કિવ સાલાહી કિઉ વરની કિવ જાણ॥ નાનક આખણિ સભુ કો આખે ઈક દ્વુ ઈકુ સિઅણ॥ વડા સાહિબુ વડી નાઈ કીતા જકા હોવે ॥ નાનક જે કો આપો જાણૈ અગે ગઈએ ન સોહે ॥૨૧॥

પાતાલા પાતાલ લખ આગાસા આગાસ॥ ઓડક ઓડક ભાલિ થકે વેદ કહનિ ઈક વાતા॥ સહસ અઠારહ કહનિ કરેબા અસુલુ ઈકુ ધાતુ॥ લેખા હોઈ તા લિખીએ લેખે હોઈ વિલ્લાસુ॥ નાનક વડા આખીએ આપે જાણૈ આપુ ॥૨૨॥

સાલાહી સાલાહી એતી સુરતિ ન પાઈએ॥ નદીએ અતે વાહ પવહિ સમુદ્દી ન જાણીઅહિ॥ સમુદ્દ સાહ સુલતાન ગિરહ સેતી માલુ ધનુ॥ કીડી તુલિ ન હોવની જે તિસુ મનહુ ન વીસરહિ ॥૨૩॥

અંતુ ન સિફતી કહણિ ન અંતુ॥ અંતુ ન કરણે દેણિ ન અંતુ॥ અંતુ ન વેખણિ સુણણિ ન અંતુ॥ અંતુ ન જાપે કિએ મનિ મંતુ॥ અંતુ ન જાપે કીતા આકાલા॥ અંતુ ન જાપે પારાવાલા॥ અંત કારણિ કેતે બિલલાહિ॥ તા કે અંત ન પાએ જહિ॥ એહુ અંતુ ન જાણૈ કોઈ॥ બહુતા કહીએ બહુતા હોઈ॥ વડા સાહિબુ

ઉચા થાએ॥ ઉચે ઉપરિ ઉચા નાએ॥ એવડુ ઉચા હોવે કોઈ॥ તિસુ ઉચે કઉ જણૈ સોઈ॥ જેવડુ આપિ જાણૈ આપિ આપિ॥ નાનક નદી કરમી દાતિ ॥૨૪॥

બહુતા કરમુ લિખિએ ના જઈ॥ વડા દાતા તિલુ ન તમાઈ॥ કેતે મંગછિ જેઘ અપારા॥ કેતિએ ગણત નહી વીચાળા॥ કેતે ખપિ તુટહિ વેકરા॥ કેતે લૈ લૈ મુકળ પાછિ॥ કેતે મૂરખ ખાણી ખાણિ॥ કેતિએ દૂખ ભૂખ સદ મારા॥ એહિ ભી દાતિ તેરી દાતારા॥ બંદિ ખલાસી ભાણૈ હોઈ॥ હો઱ આખિ ન સકૈ કોઈ॥ જે કો ખાઈકુ આખિએ પાઈ॥ ઓહુ જણૈ જેતીએ મુહિ ખાઈ॥ આપે જણૈ આપે દેઈ॥ આખહિ સિ ભિ કેઈ કેઈ॥ જિસ નો બખસે સિફતિ સાલાહા॥ નાનક પાતિસાહી પાતિસાહુ ॥૨૫॥

અમુલ ગુણ અમુલ વાપારા॥ અમુલ વાપારીએ અમુલ બંડારા॥ અમુલ આવહિ અમુલ લૈ જાણિ॥ અમુલ ભાઈ અમુલા સમાહિ ॥ અમુલુ ધરમુ અમુલુ દીબાણુ॥ અમુલુ તુલુ અમુલુ પરવાણુ॥ અમુલુ બખસીસ અમુલુ નીસાણુ॥ અમુલુ કરમુ અમુલુ કૃમાણુ॥ અમુલો અમુલુ આખિએ ન જઈ॥ આખિ આખિ રહે લિવ લાઈ॥ આખહિ વેદ પાઠ પુરાણ॥ આખહિ પડે કરહિ વખિઆણ॥ આખહિ બરમે આખહિ ઈંદા॥ આખહિ ગોપી તૈ ગોવિંદ॥ આખહિ ઈસર આખહિ સિધા॥ આખહિ કેતે કીતે બુધ॥ આખહિ દાનવ આખહિ દેવ॥ આખહિ સુરી નર મુનિ જન સેવ॥ કેતે આખહિ આખિએ પાછિ॥ કેતે કહિ કહિ ઉઠિ ઉઠિ જાણિ॥ એતે કીતે હોરિ કરેહિ॥ તા આખિ ન સકહિ કેઈ કેઈ॥ જેવડુ ભાવે તેવડુ હોઈ॥ નાનક જાણૈ સાચા સોઈ॥ જે કો આખે બોલુ વિગાડુ ॥ તા લિખિએ સિરિ ગાવારા ગાવાળ ॥૨૬॥

સો દણ કેહા સો ઘરુ કેહા જિતુ બહિ સરબ સમાલે॥ વાજે નાદુ અનેક અસંખ્ય કેતે વાવણહારે॥ કેતે રાગ પરી સિઉ કહીઅનિ કેતે ગાવણહારે॥ ગાવહિ તુહનો પટણુ પાણી બૌસંતર ગાવે રાજ ધરમુ દુઅારે॥ ગાવહિ ચિતુ ગુપતુ લિખિ જાણહિ લિખિ ધરમુ વીચારે॥ ગાવહિ ઈસર બરમા દેવી સોહનિ સદા સવારે॥ ગાવહિ ઈંદ ઈદાસણિ બૈઠે દેવતિએ દરે નાલે॥ ગાવહિ સિધ સમાધી અંદરિ ગાવનિ સાધ વિચારે॥ ગાવનિ જતી સતી સંતોખી ગાવહિ વીર કરારે॥ ગાવનિ પંડિત પડનિ રખીસર જુગુ જુગુ વેદા નાલે॥ ગાવહિ મોહણીએ મનુ મોહનિ સુરગા મછ પરીઆલે॥ ગાવનિ રતન ઉપાએ તરે અઠસઠિ તીરથ નાલે॥ ગાવહિ જેઘ મહાબલ સૂરા ગાવહિ ખાણી ચારે॥ ગાવહિ ખંડ મંડલ વરભંડા કરિ કરિ રખે ધારે॥ સેઈ તુધુનો ગાવહિ જો તુધુ ભાવનિ રતે તરે ભગત રસાલે॥ હોરિ કેતે ગાવનિ સે મૈ ચિતિ ન આવનિ નાનકુ કિએ વીચારે॥ સોઈ સોઈ સદા સચુ સાહિબુ સાચા સાચી નાઈ॥ હૈ ભી હોસી જઈ ન જસી રચના જિનિ રચાઈ॥ રંગી રંગી ભાતી કરિ કરિ જિનસી માઈએ જિનિ ઉપાઈ॥ કરિ કરિ વેખૈ કીતા આપણા જિવ તિસ દી વડિઆઈ॥ જો તિસુ ભાવે સોઈ કરસી હુકમુ ન કરણા જઈ॥ સો પાતિસાહુ સાહ પાતિસાહિબુ નાનક રહણ રજાઈ ॥૨૭॥

મુંદા સંતોખુ સરમુ પતુ ઝોલી ધિઅન કી કરહિ બિભૂતિ॥ બિંથા કાલુ કુઅારી કાઈએ જુગતિ ડંડા પરતીતિ॥ આઈ પંથી સગલ જમાતી મનિ જતે જગુ જતુાઅદેસુ તિસૈ આદેસુ॥ આદિ અનીલુ અનાદિ અનાહતિ જુગુ જુગુ એકો વેસુ ॥૨૮॥

ભુગતિ ગિઆનુ ઈંદા ભંડારણિ ઘટિ ઘટિ વાજહિ નાદા॥ આપિ નાથુ નાથી સભ જ કી રિધિ સિધિ અવરા સાદા॥ સંજોગુ વિજોગુ દુઈ કાર ચલાવહિ લેખે આવહિ ભાગ॥ આદેસુ તિસૈ આદેસુ॥ આદિ અનીલુ અનાદિ અનાહતિ જુગુ જુગુ એકો વેસુ ॥૨૯॥

એકા માઈ જુગતિ વિઅાઈ તિનિ ચેલે પરવાણુ॥ ઈકુ સંસારી ઈકુ ભંડારી ઈકુ લાએ દીબાણુ॥ જિવ તિસુ ભાવે તિવૈ ચલાવે જિવ હોવે કુરમાણુ॥ ઓહુ વેખૈ ઓના નદરિ ન આવે બહુતા એહુ વિડાણુ॥ આદેસુ તિસૈ આદેસુ॥ આદિ અનીલુ અનાદિ અનાહતિ જુગુ જુગુ એકો વેસુ ॥૩૦॥

આસાણ લોઈ લોઈ ભંડારા॥ જો કિછુ પાઈએ સુ એકા વારા॥ કરિ કરિ વેખૈ સિરજણહારા॥ નાનક સચે કી સાચી કરા॥ આદેસુ તિસૈ આદેસુ॥ આદિ અનીલુ અનાદિ અનાહતિ જુગુ જુગુ એકો વેસુ ॥૩૧॥

ઈક દુ જીભો લખ હોહિ લખ હોવહિ લખ વીસા॥ લખુ લખુ ગેડા આખીઅહિ એકુ નામુ જગદીસા॥ એતુ રાહિ પતિ પવડીએ ચડીએ હોઈ ઈકીસા॥ સુણિ ગલા આકાસ કી કીટા આઈ રીસા॥ નાનક નદી પાઈએ કૂડી કૂડી ઠીસ ॥૩૨॥

આખિએ જોર ચુપૈ નહ જોરા॥ જોર ન મંગણિ દેણિ ન જોરા॥ જોર ન જીવહિ મરણિ ન જોરા॥ જોર ન રાજી માલિ મનિ સોરા॥ જોર ન સુરતી ગિઆનિ વીચારિ॥ જોર ન જુગતી છુટૈ સંસારા॥ જિસુ હથિ જોર કરિ વેખૈ સોઈ॥ નાનક ઉતમુ નીચુ ન કોઈ ॥૩૩॥

ਰਾਤੀ ਰਾਤੀ ਥਿਤੀ ਵਾਰਾ॥ ਪਵਣ ਪਾਇੀ ਅਗਨੀ ਪਾਤਾਲਾ॥ ਤਿਸੁ ਵਿਖਿ ਧਰਤੀ ਥਾਪਿ ਰਖੀ ਧਰਮ ਸਾਲਾ॥ ਤਿਸੁ ਵਿਖਿ ਜੁ ਜੁਗਤਿ ਕੇ ਰੰਗ॥ ਤਿਨ ਕੇ ਨਾਮ ਅਨੇਕ ਅਨੰਤਾ॥ ਕਰਮੀ ਕਰਮੀ ਛੋਈ ਵੀਚਾਲਾ॥ ਸਚਾ ਆਪਿ ਸਚਾ ਦਰਬਾਲਾ॥ ਤਿਥੈ ਸੋਹਨਿ ਪੱਥ ਪਰਵਾਣਾ॥ ਨਦੀ ਕਰਮੀ ਪਰੈ ਨੀਸਾਝਾ॥ ਕਥ ਪਕਾਈ ਆਥੈ ਪਾਈ॥ ਨਾਨਕ ਗਈਆ ਜਾਪੈ ਜਾਈ ॥੩੪॥

ਧਰਮ ਖੰਡ ਕਾ ਏਛੇ ਧਰਮੁ॥ ਗਿਆਨ ਖੰਡ ਕਾ ਆਖਕੁ ਕਰਮੁ॥ ਕੇਤੇ ਪਵਣ ਪਾਇੀ ਵੈਸ਼ਾਂਤਰ ਕੇਤੇ ਕਾਨ ਮਛੇਸਾ॥ ਕੇਤੇ ਬਰਮੇ ਘਾਡਤਿ ਘਡੀਅਛਿ ਝੁਪ ਰੰਗ ਕੇ ਵੇਸਾ॥ ਕੇਤੀਆ ਕਰਮ ਭੂਮੀ ਮੇਰ ਕੇਤੇ ਕੇਤੇ ਧੂ ਉਪਦੇਸਾ॥ ਕੇਤੇ ਝੁਂਦ ਚੰਦ ਸੂਰ ਕੇਤੇ ਕੇਤੇ ਮੰਡਲ ਦੇਸਾ॥ ਕੇਤੇ ਸਿਧ ਬੁਧ ਨਾਥ ਕੇਤੇ ਕੇਤੇ ਦੇਵੀ ਵੇਸਾ॥ ਕੇਤੇ ਦੇਵ ਦਾਨਵ ਮੁਨਿ ਕੇਤੇ ਕੇਤੇ ਰਤਨ ਸਮੁੱਦਾ॥ ਕੇਤੀਆ ਖਾਇੀ ਕੇਤੀਆ ਬਾਇੀ ਕੇਤੇ ਪਾਤ ਨਹਿੰਦਾ॥

ਕੇਤੀਆ ਸੁਰਤੀ ਸੇਵਕ ਕੇਤੇ ਨਾਨਕ ਅਨੰਤੁ ਨ ਅਨੰਤੁ ॥੩੫॥

ਗਿਆਨ ਖੰਡ ਮਹਿ ਗਿਆਨੁ ਪਰਚੁਣੁ॥ ਤਿਥੈ ਨਾਦ ਬਿਨੋਦ ਕੋਦ ਅਨੰਦੁ॥ ਸਰਮ ਖੰਡ ਕੀ ਬਾਇੀ ਝੁਪੁ॥ ਤਿਥੈ ਘਾਡਤਿ ਘਡਿਐ ਬਹੁਤੁ ਅਨ੍ਨਪੁ॥ ਤਾ ਕੀਆ ਗਲਾ ਕਥੀਆ ਨਾ ਜਾਇਆ ਜੇ ਕੋ ਕਹੈ ਪਿਛੇ ਪਛੁਤਾਈ॥ ਤਿਥੈ ਘਡਿਐ ਸੁਰਤਿ ਮਤਿ ਮਨਿ ਬੁਧਿ॥ ਤਿਥੈ ਘਡਿਐ ਸੁਰਾ ਸਿਧਾ ਕੀ ਸੁਧਿ ॥੩੬॥

ਕਰਮ ਖੰਡ ਕੀ ਬਾਇੀ ਜੇਲਾ॥ ਤਿਥੈ ਛੋਲ ਨ ਕੋਈ ਛੋਲਾ॥ ਤਿਥੈ ਜੋਧ ਮਹਾਬਲ ਸੂਰਾ॥ ਤਿਨ ਮਹਿ ਰਾਮੁ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਾ॥ ਤਿਥੈ ਸੀਤੇ ਸੀਤਾ ਮਹਿਮਾ ਮਾਹਿ॥ ਤਾ ਕੇ ਝੁਪ ਨ ਕਥਨੇ ਜਾਇ॥ ਨਾ ਓਹਿ ਮਰਹਿ ਨ ਠਾਗੇ ਜਾਇ॥ ਜਿਨ ਕੈ ਰਾਮੁ ਵਸੈ ਮਨ ਮਾਹਿ॥ ਤਿਥੈ ਭਗਤ ਵਸਹਿ ਕੇ ਲੋਅਾ॥ ਕਰਹਿ ਅਨੰਦੁ ਸਚਾ ਮਨਿ ਸਾਈ॥ ਸਚ ਖੰਡ ਵਰੈ ਨਿਰੰਤਰਾ॥ ਕਹਿ ਕਹਿ ਵੇਖੈ ਨਦਹਿ ਨਿਹਲਾ॥ ਤਿਥੈ ਖੰਡ ਮੰਡਲ ਵਰਭੰਡਾ॥ ਜੇ ਕੋ ਕਥੈ ਤ ਅਨੰਤ ਨ ਅਨੰਤ॥ ਤਿਥੈ ਲੋਅ ਲੋਅ ਆਕਾਰਾ॥ ਜਿਵ ਜਿਵ ਫੁਕਮੁ ਤਿਵੈ ਤਿਵ ਕਾਰਾ॥ ਵੇਖੈ ਵਿਗਸੈ ਕਹਿ ਵੀਚਾਲਾ॥ ਨਾਨਕ ਕਥਨਾ ਕਰਦਾ ਸਾਲਾ ॥੩੭॥

ਜਤੁ ਪਾਹਾਰਾ ਧੀਰਜੁ ਸੁਨਿਆਲਾ॥ ਅਛਰਹਿ ਮਤਿ ਵੇਦੁ ਹਥੀਆਲਾ॥ ਭਉ ਖਲਾ ਅਗਨਿ ਤਪ ਤਾਉ॥ ਭਾਂਡਾ ਭਾਉ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਤਿਤੁ ਫਾਲਿ॥ ਘਡੀਐ ਸਬਦੁ ਸਚੀ ਟਕਸਾਲਾ॥ ਜਿਨ ਕਉ ਨਦਹਿ ਕਰਮੁ ਤਿਨ ਕਾਰਾ॥ ਨਦੀ ਨਦਹਿ ਨਿਹਲ ॥੩੮॥

ਸਲੋਕੁ॥

ਪਵਾਲੁ ਗੁੜੁ ਪਾਇੀ ਪਿਤਾ ਮਾਤਾ ਧਰਤਿ ਮਹਤੁ॥
ਫਿਵਸੁ ਰਾਤਿ ਫੁਈ ਦਾਈਅਾ ਖੇਲੈ ਸਗਲ ਜਗਤੁ॥
ਥਾਗਿਆਈਅਾ ਬੁਚਿਆਈਅਾ ਵਾਚੈ ਧਰਮੁ ਛੁਦੁਰਿ॥
ਕਰਮੀ ਆਪੋ ਆਪਾਇੀ ਕੇ ਨੇਈ ਕੇ ਫੁਰਿ॥
ਜਿਨੀ ਨਾਮੁ ਧਿਆਈਅਾ ਗਅੇ ਮਸਕਤਿ ਫਾਲਿ॥
ਨਾਨਕ ਤੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਕੇਤੀ ਛੁਟੀ ਨਾਲਿ॥੧॥

(((((((((((—)))))))))))